

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119011265
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8119011265.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Lucie Bašistovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.08.2022, v trestnej veci obžalovaného U.J. W. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/72/2019 zo dňa 30.08.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného U. W. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného U. W., nar. XX.XX.XXXX Q. S., trvale bytom W., E.. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v inej trestnej veci v ÚVTOS Košice - Šaca, vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona /ďalej len Tr. zák./ s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- v období od 19.12.2012 doposiaľ v W., E. F. a inde ako biologický otec mal. D. W., nar. X.X.XXXX úmyselne neprispieval na výživu svojej maloletej dcéry a napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu v Prešove sp. zn. 27P/391/2011-41 zo dňa 22.2.2012, právoplatným dňa 23.3.2012 a rozsudkom Okresného súdu v Prešove sp. zn. 28P/47/2012-11 zo dňa 22.2.2012, právoplatným dňa 23.3.2012, bol zaviazaný prispievať na výživu mal. D. W. sumou 50,- € mesačne k rukám matky, vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 1.9.2011 opakovane do budúcnosti, čím za uvedené obdobie (vypustením obdobia od 9.11.2018 doposiaľ, v čase výkonu trestu odňatia slobody) mu vznikol dlh na výživnom voči P. W. vo výške najmenej 3.500,- €.

Za to mu bol uložený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody na 12 (dvanásť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol pre výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o treste, podal obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré následne písomným podaním prostredníctvom svojho obhajcu odôvodnil tým, že uložený nepodmienečný trest považuje za prísny, napriek tomu, že je uložený na dolnej hranici zákonom určenej trestnej sadzby a za prísne považuje aj zaradenie pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keď poukazoval na možnosť sudcovskej úvahy vyplývajúcej z ustanovenia § 48 ods. 2, ods. 4 Tr. zák.. Podľa názoru obžalovaného, v tomto prípade zákon dovoľuje podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho 2 roky a uložiť primeranú skúšobnú dobu, prípadne probačný dohľad a uložiť páchatelovi povinnosti vrátane povinností smerujúcich k povinnosti zamestnať sa a zaplatiť zameškané výživné, čo by podľa odvolateľa bolo na prospech poškodenej, keď už v záverečnej reči na súde prvého stupňa uviedol, že čím dlhšie bude vo väzení, tým neskôr bude môcť platiť výživné, pričom v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia je jednoduchšie zaradenie do práce a tak by potom bol priestor na

postupné platenie zameškaného výživného už počas výkonu trestu odňatia slobody. Obžalovaný dodal, že okolnosti tohto prípadu nasvedčujú tomu, že možnosti nápravy, vzhľadom na jeho osobu a jeho pomery, sú zhodné s ekonomickým záujmom poškodenej a síce zabezpečiť čo najskôr úhradu dlžného výživného. Z uvedeného potom podľa názoru obžalovaného vyplýva, že by s prihliadnutím aj na jeho vyhlásenie o vine bolo namieste ponechať ho na slobode pod podmienkou, že sa riadne zamestná a postupne bude zo mzdy splácať zameškané dlžné výživné v primerane dlhej skúšobnej dobe, počas ktorej si spoločnosť ponechá možnosť kontroly nad jeho osobou probačným úradníkom, či vedie riadny život, čo by bolo v súlade so zásadami ukladania trestov, teda vytvoríť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku /ďalej len Tr. por./, v zmysle ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a nezistiac také chyby, po vykonaní svojej prieskumnej povinnosti zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Okresný súd oprel svoje rozhodnutie o treste o zistenie jednej poľahčujúcej okolnosti v podobe priznania a oľutovania trestnej činnosti vo forme vyhlásenia o vine a priťažujúcej okolnosti v podobe skutočnosti, že obžalovaný bol už odsúdený za trestnú činnosť. S odkazom na všetky skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výmeru ukladania trestu, vrátane osobných pomerov a možnosti nápravy obžalovaného, okolnosti, že obžalovaný spáchal už trestnú činnosť podľa § 207 Tr. zák., keď došlo k osvedčeniu v skúšobnej dobe a ukladal trest odňatia slobody na 12 mesiacov, t. j. na spodnej hranici trestnej sadzby ako trest podľa svojej úvahy primeraný k charakteru trestnej činnosti, pričom súd zobral do úvahy aj to, že v súčasnej dobe je vo výkone trestu odňatia slobody za inú trestnú činnosť, považoval za nemožné, vzhľadom na to, že obžalovaný bol v posledných 10 rokoch vo výkone trestu odňatia slobody, aby tento bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže ustanovenie § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. takúto možnosť vylučuje.

Krajský súd v Prešove, ako nadriadený súd, nie je oprávnený nariadovať okresnému súdu spôsob, ako má hodnotiť dôkazy a pokiaľ hodnotenie bolo vykonané pri zachovaní logického prístupu a postupu podľa § 2 ods. 12 Tr. por., je namieste to akceptovať. V danom prípade krajský súd nezistil porušenie pravidiel hodnotenia dôkazov, keď okresný súd aplikoval svoje oprávnenie a povinnosť sudcovskej úvahy v súlade s Trestným poriadkom zjavne sledujúc zákonný účel trestu. Krajský súd sa k týmto úvahám pripája, pričom vzhľadom na povahu odvolacích námietok považuje za potrebné poukázať na nasledovné skutočnosti.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil vinu a jeho vyhlásenie bolo okresným súdom prijaté. Podľa správy o povesti obce W., v ktorej ale už dlhšiu dobu nežije, nebol prerokovaný komisiou verejného poriadku a nebol ani zamestnaný na verejnoprospešných prácach v obci. Odpis registra trestov ale potvrdzuje, že obžalovaný sa už do rozporu so záujmami chránenými Trestným zákonom dostal a to opakovane, za čo mu boli ukladané viaceré druhy trestov, pričom možno povedať, že táto postupnosť začala ukladáním trestov nespojených s odňatím slobody, no napriek tomu ani výkon relatívne miernych trestov nezabránil obžalovanému v recidíve trestnej činnosti.

V minulosti obžalovaného tak zostávajú tri zahladené odsúdenia a päť nezahladených. Pri zahladených odsúdeniach obžalovaný ešte relatívne preukazoval aj schopnosť viesť riadny život. Už ale tretí prípad v poradí naznačoval, že obžalovaný sa zrejme nepolepšil a tak mu bol v rámci podmieneného odkladu výkonu trestu uložený aj probačný dohľad. Namiesto toho, ale aby ukončil páchanie trestnej činnosti, a je zrejme, že išlo v dvoch prípadoch dokonca o obdobnú trestnú činnosť, ako v prejednávanej trestnej veci, rozhodol sa, a to opakovane, pokračovať v páchaní rôznej trestnej činnosti. Najprv mu bol znova uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom výkonu trestu, no tu sa už v skúšobnej dobe neosvedčil. Okresným súdom Bratislava V, totiž, trestným rozkazom zo dňa 23.07.2018 vedeným pod sp. zn. OT/163/2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 23.07.2018, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený trest odňatia slobody na 6 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby na 3 roky, t. j. do 23.07.2021, výkon trestu mu bol dňa 04.01.2019 nariadený, následne uznesením zo dňa 19.09.2019 bol určený spoločný výkon postupne uložených trestov a bol zaradený do ústavu

s minimálnym stupňom stráženia, v ktorom trest vykonal 12.01.2020. V tomto treste mu bol uložený aj zákaz pobytu v Bratislavskom kraji na 3 roky, trest vykonal 23.07.2021. Znova potom preukázal náchylnosť na páchanie trestnej činnosti, keďže Okresným súdom Bratislava V, trestným rozkazom zo dňa 07.08.2018 vedeným pod sp. zn. OT/178/2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 07.08.2018, pre § 348 ods. 1 písm. b) Tr. zák. mu bol uložený trest odňatia slobody na 3 mesiace nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Trest vykonal 06.11.2018. Ani tento dvojnásobný výkon trestu odňatia slobody v minimálnom stupni stráženia v ústave na výkon trestu však nebol dostatočný pre dosiahnutie účelu trestu, pretože Okresným súdom Bratislava V, trestným rozkazom zo dňa 11.11.2018 vedeným pod sp. zn. OT/257/2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 11.11.2018, pre § 348 ods. 1 písm. b) Tr. zák. mu bol uložený trest odňatia slobody nepodmienečne na 10 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Tento trest bol v rámci súhrnného trestu zrušený Okresným súdom Bratislava V, trestným rozkazom zo dňa 29.04.2019 vedeným pod sp. zn. 2T/24/2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 18.05.2019, pre § 236 ods. 1 Tr. zákona, ktorým mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody na 12 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Uznesením zo dňa 19.09.2019 bol uložený spoločný výkon postupne uložených trestov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Trest takto vykonal 06.05.2020. Výrok o treste uloženom trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 11.11.2018 vedeným pod sp. zn. OT/257/2018 bol zrušený.

Keď teda 06.05.2020 vykonal trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a v prejednávanom prípade od 19.12.2012 do 30.08.2021 páchal predmetný úmyselný prečin, je zrejmé, že na dosiahnutie účelu trestu možno ukladať len trest prísnejší.

Tomu nasvedčuje aj ostatné odsúdenie obžalovaného, a to odsúdenie Okresným súdom Bratislava V, trestným rozkazom zo dňa 18.05.2020 vedeným pod sp. zn. OT/85/2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 18.05.2020, pre § 348 ods. 1 písm. b) Tr. zák., za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody na 12 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorá aktuálne už vykonal a vykonáva uložený zákaz pobytu na území Bratislavského kraja na 2 roky.

Predmetný úmyselný prečin páchal teda aj po 06.05.2020. Páchal ho aj po doručení a dokonca aj po právoplatnosti trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OT/85/2020 zo dňa 18.05.2020, právoplatného 18.05.2020. Ide teda o trest za situácie opakovanej recidívy, keď ukladané tresty odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia priaznivo neovplyvnili spôsob jeho života v prospech spoločnosti, keďže nie je možné konštatovať, že by účel trestu bol dosiahnutý už doterajšími trestami, že by vykazoval snahu viesť riadny život a prestať páchať úmyselnú trestnú činnosť. Z konania obžalovaného nevyplývalo, že by bol dôvod pre výnimočný postup mimo § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák., čo do spôsobu výkonu trestu a už vôbec nie pre TOS bez jeho priameho výkonu.

Osoba, ktorá má zákonnú povinnosť vyživovať iného, musí využiť všetky možnosti na to, aby si túto povinnosť v reálne možnej výške splnila (z R 23/1999-I.).

Práve doterajšia recidíva obžalovaného, ktorý napriek opakovanému výkonu trestov odňatia slobody nepreukázal, že by v predmetnej trestnej veci postačoval na dosiahnutie účelu trestu trest nespojený s odňatím slobody a nepreukázal také dôvody, pre ktoré by bolo namieste zaradiť ho do miernejšieho stupňa stráženia, než ako v prípade recidívy ukladá Trestný zákon, nemožno uložený nepodmienečný trest považovať za prísny. Naopak, pokiaľ bol uložený na dolnej hranici zákonom určenej trestnej sadzby, odvolací súd ho považuje skôr za mierny, keďže obžalovaný úmyselný prečin spáchal krátko po výkone predchádzajúceho trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin a len pre neprítomnosť odvolania podaného v neprospech obžalovaného, nebol zákonný priestor na zvýšenie výmery tohto druhu trestu.

Námietky obžalovaného k tomu, že by mal vytvorené lepšie podmienky na plnenie vyživovacej povinnosti v minimálnom stupni stráženia, keď ani pri pobyte na slobode v rámci sledovaného obdobia dlhodobo neplnil vyživovaciu povinnosť, sú preto irelevantné pre zaradenie na výkon trestu podľa Trestného zákona.

Bolo tak v súlade s účelom trestu, po zhodnotení všetkých skutočností uvedených v § 34 Tr. zák., postupovať tak, ako postupoval okresný súd aj pri výmere trestu. Splnenie zákonných podmienok uvedených v § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. správne viedlo okresný súd k zaradeniu obžalovaného na

výkon uloženého trestu odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Treba zdôrazniť, že popri povinnosti vo vzťahu k zaplateniu dlžného výživného, stále obžalovanému trvá povinnosť riadne a včas platiť aj bežné výživné, čo samozrejme na neho kladie zvýšené nároky zabezpečiť svojim správaním a prístupom k pracovným možnostiam a povinnostiam peňažné prostriedky v prospech svojich maloletých, nezaopatrených detí a riadne a včas ich nároky uspokojovať.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.